

**UCHWAŁA NR XVII/131/15
RADY GMINY PILCHOWICE
z dnia 17 grudnia 2015 roku**

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2015r., poz. 1515 z późn.zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2015r., poz. 1286) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124.)

RADA GMINY PILCHOWICE

u c h w a ł a :

§1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r. w brzmieniu zgodnym z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pilchowice.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY PILCHOWICE**

Agata Mosiądz - Kramorz
Agata Mosiądz - Kramorz

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/131/15
Rady Gminy Pilchowice
z dnia 17 grudnia 2015 r.

Gminny Program
Profilaktyki i
Rozwiązywania
Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania
Narkomanii

Na rok

2016

*Gminna Komisja Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych*

GKRPA
PILCHOWICE

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Plan działania	3
1. Priorytety działalności GKRPA Pilchowice w 2016 roku	4
a) Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i socjoterapeutycznej.....	4
b) Rozwinięcie autorskiego programu profilaktycznego "Zorientowani na Zdrowie"	5
c) Kontynuacja profilaktyki uzależnień na podstawie zewnętrznych programów profilaktycznych we współpracy z pedagogami szkolnymi.....	6
d) Kontynuacja programu świetlicy socjoterapeutycznej oraz wsparcie nowych inicjatyw w tym zakresie	7
e) Wsparcie, szkolenie i kontrola punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych	8
f) Promocja działalności GKRPA	8
g) Wsparcie inicjatyw mających potencjał profilaktyczny, terapeutyczny i/lub edukacyjny.	9
2. Zadania dodatkowe	10
III. Podsumowanie.....	10

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień i minimalizacji szkód społecznych oraz indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art.4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. z późniejszymi zmianami.

II. Plan działania

Plan działania określa główne obszary zainteresowania Komisji w 2016 roku. Główne priorytety opisano wraz z celem ich prowadzenia oraz określeniem miernika osiągnięcia danego celu. Tam gdzie było to możliwe przyjęto łatwo mierzalne parametry. Przy sporządzaniu niniejszego planu działania wzięto pod uwagę rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 roku

1. Priorytety działalności GKRPA Pilchowice w 2016 roku

Korzystając z doświadczeń zdobytych w 2015 roku jak również z fragmentów dokumentacji działalności GKRPA w latach poprzednich jako priorytety w 2016 roku Komisja uznaje:

- Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i socjoterapeutycznej w gminie Pilchowice.
- Rozwinięcie autorskiego programu profilaktycznego "Zorientowani na Zdrowie".
- Kontynuację profilaktyki uzależnień na podstawie zewnętrznych programów profilaktycznych we współpracy z pedagogami szkolnymi
- Kontynuację programu świetlicy socjoterapeutycznej oraz wsparcie nowych inicjatyw w tym zakresie
- Wsparcie, szkolenie i kontrola punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych
- Promocja działalności GKRPA
- Wsparcie inicjatyw mających potencjał profilaktyczny, terapeutyczny i/lub edukacyjny.

a) Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i socjoterapeutycznej.

W 2015 roku na terenie gminy Pilchowice funkcjonował punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, współ-uzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie. Udzielono jednak stosunkowo mało porad (22) co stanowi istotny spadek w porównaniu z latami ubiegłymi. W 2016 roku GKRPA planuje rozwinąć punkt konsultacyjny tak by stał się źródłem pierwszej pomocy psychologicznej nie tylko dla osób doświadczających skutków nadużywania alkoholu lub narkotyków lecz dla każdej osoby chcącej poszerzyć swoją wiedzę lub też uzyskać poradę w zakresie rozwiązywania również innych problemów rodzinnych czy też rozwojowych. GKRPA planuje poszerzyć ofertę punktu konsultacyjnego również poza jego obecną działalność o prowadzenie zajęć rozwoju osobistego, szkoleń i warsztatów skierowanych do wszystkich zainteresowanych. Podstawowa działalność punktu konsultacyjnego w postaci dyżurów zostanie zachowana.

Cel

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej leży w zakresie podstawowych zadań GKRPA. Doświadczenia zebrane w 2015 roku pokazały, iż sama obecność punktu konsultacyjnego oraz informowanie o jego działalności nie jest wystarczające ze względu

przede wszystkim na negatywny odbiór takich placówek w społeczeństwie. Korzystanie z pomocy terapeuty wciąż niestety kojarzy się, zwłaszcza wśród osób starszych, z psychiatrią i leczeniem chorób psychicznych. Z tego powodu wiele osób potrzebujących rozpocząć terapię na przykład uzależnienia nie zaczynało jej bo cytuję: "nie są wariatami żeby iść do psychologa". Celem jest więc zmiana postrzegania punktu konsultacyjnego jako miejsca dla osób chorych psychicznie.

Rozwinięcie działalności punktu konsultacyjnego pozwoli dzięki spotkaniom i warsztatom przedstawić go w formie bardziej społecznie akceptowalnej co powinno przełożyć się na nie tylko na lepszy odbiór terapii jako takiej w lokalnym społeczeństwie ale również na ilość osób, którym udzielono pomocy.

Miernikiem osiągnięcia celu będzie ilość osób korzystających okazjonalnie lub regularnie z dyżurów punktu konsultacyjnego.

b) Rozwinięcie autorskiego programu profilaktycznego "Zorientowani na Zdrowie"

Program profilaktyczny "Zorientowani na Zdrowie" jest autorskim programem stworzonym przez przewodniczącego oraz zaakceptowanym przez pozostałych członków Komisji. Jesienią 2015 sporządzono serię plakatów stanowiących pierwszy etap programu. Program ten powstał przede wszystkim z myślą o rosnącym zagrożeniu młodzieży dopalaczami i narkotykami. W 2016 roku GKRPA planuje przeprowadzać zajęcia i konkursy dla młodzieży w ramach tego programu tudzież zakupić materiały marketingowe, promocyjne i edukacyjne.

Cel

Program profilaktyczny "Zorientowani na Zdrowie" ma w przyszłości stanowić platformę interakcji GKRPA bezpośrednio z młodzieżą przede wszystkim gimnazjalną. Do tej pory kolejne Komisje zakupywały komercyjne programy, które nie zawsze pasowały do lokalnych realiów. Często również nie sięgały one daleko dalej poza materiały poligraficzne. Własny program profilaktyczny pozwoli stworzyć szyte na miarę narzędzia do pracy z młodzieżą co powinno poskutkować nie tylko zwiększeniem świadomości młodzieży na temat zachowań ryzykownych lecz również dać możliwość promocji zarówno działalności GKRPA jak i punktu konsultacyjnego oraz działalności psychologów i pedagogów szkolnych.

Miernikiem osiągnięcia celu będzie frekwencja na zajęciach organizowanych w ramach programu oraz ilość uczestników w dobrowolnych konkursach.

c) Kontynuacja profilaktyki uzależnień na podstawie zewnętrznych programów profilaktycznych we współpracy z pedagogami szkolnymi

W 2015 roku w gminnych szkołach były realizowane dwa programy profilaktyczne, a mianowicie:

- "Zachowaj Trzeźwy Umysł" wydawany przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych
- "Postaw na Rodzinę" wydawany przez Krakowską Akademię Profilaktyki

W porozumieniu z pedagogami szkolnymi, reagując na ich prośby zakończyliśmy oba powyższe programy. Były one, z przerwami lub bez, realizowane na terenie gminy od wielu lat wnosząc w coroczne edycje stosunkowo niewiele nowego. Korzystając z doświadczenia i wiedzy pedagogów szkolnych GKRPA w 2016 roku zakupi wybrane przez nich programy profilaktyczne, a mianowicie:

- "Archipelag Skarbów", program prowadzony przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej
- "Domowi Detektywi", program zaadaptowany do polskich warunków przez Instytut Psychiatrii i Neurologii, Pracownia "Pro-M"

Cel

Zmiana programów profilaktycznych ma za zadanie lepsze dopasowanie profilaktyki szkolnej i/lub gimnazjalnej do potrzeb naszej młodzieży. GKRPA korzysta tutaj z wiedzy i doświadczenia pedagogów szkolnych, którzy ze względu na ich codzienną pracę z młodzieżą są ekspertami również w dziedzinie profilaktyki i jej dopasowania.

Miarą realizacji celu będą opinie pedagogów na temat wybranych przez nich programów, które GKRPA pozbiera po zakończeniu realizacji tychże.

d) Kontynuacja programu świetlicy socjoterapeutycznej oraz wsparcie nowych inicjatyw w tym zakresie

Program świetlicy socjoterapeutycznej w 2015 roku był realizowany przez Teatr Młodych „Castello” za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Kultury (umowa nr. GKRPA 1.2015). W ramach programu prowadzone były zajęcia teatralne, wokalne, taneczne i medialne oraz stała pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla uczestników zajęć. Zajęcia były skierowane do młodzieży gimnazjalnej oraz do uczniów szkół podstawowych.

W 2016 roku, po konsultacjach z GOKiem, GKRPA zrezygnuje z pośrednictwa Gminnego Ośrodka Kultury stając się organizatorem przedsięwzięcia, jednocześnie kontynuując współpracę z Teatrem Młodych „Castello”. W kolejnym roku udało się wynegocjować bardziej korzystne warunki kosztowe bez uszczerbku dla jakości zajęć. Udało się to między innymi dzięki wykorzystaniu kostiumów i materiałów zakupionych w bieżącym roku. Również mając doświadczenie z 2015 roku Teatr „Castello” będzie w stanie lepiej dopasować program do lokalnych realiów przez co będzie znów i lepiej i taniej. W bieżącym roku powstała również świetlica socjoterapeutyczna przy szkole w Żernicy z inicjatywy Pani Bożeny Grocholskiej. GKRPA będzie wspierała również ten projekt w zakresie zakupu materiałów edukacyjnych, plastycznych czy też dożywiania dzieci uczęszczających na odbywające się tam zajęcia.

Świetlica socjoterapeutyczna to miejsce gdzie w poczuciu bezpieczeństwa dzieci i młodzież może uzyskać wsparcie pedagogiczne, pomoc w odrabianiu lekcji jak również uczestniczyć w zajęciach tam prowadzonych. Jest to rekomendowany przez PARPA sposób na integrację i pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin gdzie występuje problem uzależnień lub rodzin zagrożonych jego wystąpieniem. Socjoterapia wykorzystuje pozytywne wpływy otoczenia dzieci integrując je z kolegami i koleżankami ze szkolnej ławki. Dzieci uczą się również rozwiązywać problemy, łagodzić konflikty rówieśnicze czy też radzić sobie ze stresem lub gniewem - emocjami, które często występują w przypadku dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Świetlice socjoterapeutyczne otwarte są dla wszystkich dzieci i młodzieży jednak najczęściej korzystają z nich te, których rodziny ze względu na patologie lub inne problemy nie spełniają w wystarczającym stopniu funkcji wychowawczej i rozwojowej.

Cel

Rozwijanie i wsparcie idei świetlic socjoterapeutycznych wpisuje się w podstawowe działania GKRPA jako zwiększanie oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem dzieci potrzebujących szczególnego podejścia.

Miarą osiągnięcia celu będzie zwiększona liczba dzieci i młodzieży korzystająca regularnie z oferty świetlic socjoterapeutycznych.

e) Wsparcie, szkolenie i kontrola punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych

Nowe przepisy dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku. GKRPA planuje przeprowadzić szkolenia dla sprzedawców, podczas których sprzedawcy dowiedzą się dokładnie jakie są warunki sprzedaży alkoholu, do czego są zobowiązani oraz jak wypełniać prawidłowo oświadczenia stanowiące podstawę do obliczenia wysokości opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu. GKRPA planuje również prowadzić kontrole w pełnym zakresie według nakazów Najwyższej Izby Kontroli, a więc również z kontrolą dokumentacji sprzedażowej, na podstawie której dany punkt oblicza wysokość sprzedaży alkoholu.

Cel

Kontrole punktów sprzedaży są obowiązkiem GKRPA. Celem wsparcia sprzedawców jest zminimalizowanie szans na błędy mogące skończyć się cofnięciem zezwolenia. Dostarczenie wszelkich potrzebnych informacji pozwalających na sprzedaż alkoholu z uwzględnieniem przepisów prawa pozwoli uniknąć nieprzyjemnych sytuacji podczas kontroli.

Miarą osiągnięcia celu będą wyniki kontroli punktów sprzedaży.

f) Promocja działalności GKRPA

Stosunkowo mała liczba osób wnioskujących o zobligowanie do leczenia osób uzależnionych jest między innymi efektem niskiej rozpoznawalności Komisji jako takiej. Promocja działań Komisji ma na celu rozpowszechnienie informacji związanych z zakresem wsparcia, które mogą uzyskać zarówno same osoby uzależnione jak i osoby w bezpośrednim otoczeniu osoby uzależnionej. Upowszechnienie wiedzy na temat tego czym GKRPA jest, jak działa i w jaki sposób może pomóc, powinno zwiększyć ilość osób wnioskujących jak również przyspieszyć decyzje o zwróceniu się do GKRPA, co w przypadku uzależnienia od alkoholu może mieć kluczowe znaczenie. Im krócej dana osoba tkwi w uzależnieniu tym większe szanse na jej wyleczenie.

W 2015 roku została wykonana strona internetowa, którą w 2016 roku GKRPA planuje bardziej wypromować. W przyszłym roku Komisja będzie również kontynuować wspieranie i współorganizowanie imprez o potencjale profilaktycznym zamiast dotowania innych instytucji na potrzeby ich działań. W ten sposób GKRPA uzyskuje wpływ na kształt danego wydarzenia i może wymagać wykorzystania potencjału wydarzenia również w kwestiach

profilaktyki bądź terapii uzależnień. Będąc współorganizatorem lub organizatorem licznych wydarzeń GKRPA realizuje również cel związany z promocją swych działań.

Cel

Upowszechnienie w lokalnej społeczności wiedzy na temat działań oraz istoty GKRPA co powinno wpłynąć na ilość wniosków składanych do Komisji.

Miarą realizacji celu będzie zwiększenie ilości osób szukających pomocy w GKRPA oraz biorących udział w wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez Komisję.

g) Wsparcie inicjatyw mających potencjał profilaktyczny, terapeutyczny i/lub edukacyjny.

Współpracując ze szkołami, gimnazjami, stowarzyszeniami, kołami zainteresowań oraz instytucjami gminnymi takimi jak Gminny Ośrodek Kultury, GKRPA planuje wspierać wydarzenia i imprezy wymienionych podmiotów jako ich współorganizator. Warunkiem wsparcia będzie obecność potencjału profilaktycznego, edukacyjnego lub terapeutycznego danej imprezy w zakresie:

- profilaktyki i edukacji antyalkoholowej
- profilaktyki i edukacji w zakresie zagrożeń związanych z narkomanią
- promocji zdrowego trybu życia, sportu i/lub konstruktywnego spędzania wolnego czasu

Każda wsparta przez GKRPA inicjatywa musi zawierać się w realizacji zadań Komisji czyli być pośrednio lub bezpośrednio związana z szeroko pojętą profilaktyką uzależnień bądź promocją zdrowia i sportu.

Cel

Wykorzystanie potencjału wydarzeń organizowanych przez inne podmioty w zakresie upowszechniania profilaktyki uzależnień oraz promocji działań GKRPA.

Miarą osiągnięcia celu będzie ilość wydarzeń, których współorganizatorem zostanie GKRPA.

2. Zadania dodatkowe

Oprócz działań priorytetowych GKRPA w 2016 roku planuje:

- Przeprowadzić diagnozę rozmiarów spożycia alkoholu oraz rozmiarów zagrożenia narkotykami (w tym dopalaczami) w gminie Pilchowice wraz z oceną rozmiaru negatywnych skutków związanych ze spożyciem alkoholu lub też używaniem szeroko pojętych narkotyków.
- Zorganizować wydarzenia własne w szczególności Targi Wolnego Czasu, które z założenia mają być imprezą cykliczną.
- Zorganizować warsztaty profilaktyczne w każdej z gminnych szkół tak jak to miało miejsce w roku bieżącym.
- Rozwinąć stronę internetową ze szczególnym uwzględnieniem części poświęconej sprzedawcom.

III. Podsumowanie

Realizacja wymienionych zadań pozwoli zwiększyć pozytywne oddziaływanie GKRPA na lokalną społeczność, a co za tym idzie ograniczyć skutki nadmiernego spożycia alkoholu, jak również ograniczyć ryzyko zachowań niebezpiecznych wśród młodzieży z głównym naciskiem na stosowanie środków odurzających. Promocja działań Komisji związana z większością planowanych zadań pozwoli upowszechnić wiedzę o zakresie wsparcia i pomocy świadczonej za pośrednictwem GKRPA.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY PILCHOWICE
Agata Mosiądz-Kramorz
Agata Mosiądz - Kramorz